384L0005

11.1.84 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* Nr L 8/17

RÅDETS ANDRA DIREKTIV

av den 30 december 1983

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsförsäkring för motorfordon

(84/5/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag (1),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande (2),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande (3), och

med beaktande av följande:

I rådets direktiv 72/166/EEG (4), ändrat genom direktiv 72/430/EEG (5), har rådet föreskrivit tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet.

Enligt artikel 3 i direktiv 72/166/EEG skall varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fordon som är normalt hemmahörande inom dess territorium skall omfattas av ansvarsförsäkring. Försäkringens omfattning och villkor skall bestämmas inom ramen för dessa åtgärder.

Det föreligger emellertid fortfarande väsentliga skillnader mellan de olika medlemsstaternas lagstiftning rörande omfattningen av denna obligatoriska försäkring. Dessa skillnader har en direkt inverkan på genomförandet av den gemensamma marknaden och dess funktion.

Särskilt är det berättigat att utsträcka den obligatoriska försäkringen till att omfatta ansvarighet för sakskada.

Den obligatoriska försäkringen skall ha en sådan omfattning, att utfallande ersättningsbelopp under alla omständigheter tillförsäkrar de skadelidande en adekvat ersättning, oavsett i vilken medlemsstat skadan inträffat.

Det är nödvändigt att tillskapa ett organ som garanterar att skadelidande inte blir utan ersättning, när det fordon som orsakat skadan är oförsäkrat eller oidentifierat. Det är viktigt att den skadelidande får möjlighet att direkt och i första hand vända sig till detta organ, dock utan att ändring sker i de bestämmelser som tillämpas i medlemsstaterna med avseende på om den ersättning som utbetalas av detta organ är subsidiär eller ej eller beträffande bestämmelser som gäller vid subrogation. Medlemsstaterna bör emellertid ha möjlighet att förordna om vissa begränsade undantag beträffande utbetalning av ersättning från detta organ och att ersättning för sakskador orsakade av oidentifierade fordon skall begränsas eller innehållas, detta med hänsyn till risken för bedrägeri.

Det ligger i de skadelidandes intresse att rättsverkningarna av särskilda friskrivningsklausuler begränsas till förhållandet mellan försäkringsgivaren och den person som varit vållande till olyckshändelsen. För fall då ett fordon stulits eller tillgripits med våld får medlemsstaterna föreskriva att ersättning skall utbetalas av det ovannämnda organet.

För att lätta den ekonomiska bördan för detta organ får medlemsstaterna införa bestämmelser om viss självrisk i de fall organet svarar för ersättning för sakskador orsakade av oförsäkrade fordon eller, där det är motiverat, fordon som stulits eller tillgripits med våld.

Familjemedlemmar till försäkringstagaren, till föraren eller till annan person som är ansvarig bör beredas samma skydd som annan tredje man, i vart fall beträffande personskador.

Avskaffandet av kontroll av försäkring förutsätter att den nationella försäkringsbyrån i värdlandet garanterar att ersättning utbetalas för skador orsakade av fordon som är normalt hemmahörande i en annan medlemsstat. Det lämpligaste kriteriet för att avgöra om ett fordon är normalt hemmahörande i en viss medlemsstat är om det är försett med en registreringsskylt från den staten. Artikel 1.4 första strecksatsen i direktiv 72/166/EEG bör därför ändras i överensstämmelse härmed.

Med hänsyn till situationen i vissa medlemsstater rörande å ena sidan de lägsta ersättningsbeloppen och å andra sidan det försäkringsansvar och de självrisker som gäller för det ovannämnda organet vid sakskador, bör övergångsbestämmelser finnas för ett gradvis genomförande i dessa medlemsstater av direktivets bestämmelser om lägsta ersättningsbelopp och ersättning för sakskador som utbetalas av organet.

(1) EGT nr C 214, 21.8.1980, s. 9 och EGT nr C 78, 30.3.1982, s. 17.
(2) EGT nr C 287, 9.11.1981, s. 44.
(3) EGT nr C 138, 9.6.1981, s. 15.
(4) EGT nr L 103, 2.5.1972, s. 1.
(5) EGT nr L 291, 28.12.1972, s. 162.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Den försäkring som avses i artikel 3.1 i direktiv 72/166/EEG skall obligatoriskt omfatta både sakskador och personskador.

2. Varje medlemsstat skall, om högre garantier inte gäller där, kräva att den obligatoriska försäkringen ger ersättning med minst följande:

— 350 000 ecu för personskador, om det finns endast en skadelidande. Om mer än en skadelidande omfattas av samma skadehändelse skall detta belopp multipliceras med antalet skadelidande.

— 100 000 ecu för sakskador vid varje skadehändelse, oavsett antalet skadelidande.

Medlemsstaterna får, i stället för nämnda minimibelopp, föreskriva ett minimibelopp om 500 000 ecu för personskador, om mer än en skadelidande omfattas av samma skadehändelse, eller ett minsta sammantaget belopp om 600 000 ecu för personskador och sakskador vid varje skadetillfälle, oavsett antalet skadelidande eller skadornas art.

3. I detta direktiv avses med *ecu* den monetära enhet som är definierad i artikel 1 i förordning (EEG) nr 3180/78 (1). Värdet i nationell valuta skall fastställas för fyraårsperioder och från den 1 januari första året i varje period vara det värde som gällde den sista dagen i närmast föregående september månad för vilken dag värden för ecu finns noterade i samtliga valutor inom gemenskapen. Den första perioden skall börja löpa den 1 januari 1984.

4. Varje medlemsstat skall inrätta eller auktorisera ett organ med uppgift att svara för ersättning, åtminstone upp till den gräns som den obligatoriska försäkringen skall ersätta, för sakskador och personskador orsakade av oidentifierade fordon eller av fordon för vilka sådan obligatorisk försäkring som avses i punkt 1 inte tecknats. Denna bestämmelse skall inte påverka medlemsstaternas rätt att anse ersättning från detta organ som subsidiär eller ej och inte heller rätten att införa regler om skadereglering mellan detta organ och den person eller de personer som är ansvariga för olyckshändelsen och andra försäkringsgivare eller socialförsäkringsorgan som skall ersätta den skadelidande för samma skada.

Den skadelidande skall under alla omständigheter kunna vända sig direkt till detta organ, som skall ha skyldighet att, på grundval av uppgifter som inhämtats från den skadelidande, lämna honom ett motiverat besked angående utbetalning av ersättning.

Medlemsstaterna får dock förordna att ersättning från detta organ inte skall ske till förmån för personer som frivilligt färdats i det fordon som orsakat skadorna, om organet kan bevisa att dessa personer känt till att fordonet var oförsäkrat.

Medlemsstaterna får begränsa eller utesluta ersättning från detta organ såvitt gäller sakskador orsakade av oidentifierade fordon.

De får också, i fråga om sakskador orsakade av oförsäkrade fordon, tillåta en självrisk om högst 500 ecu, som den skadelidande har att svara för.

Härutöver skall varje medlemsstat tillämpa sina lagar och andra författningar vid utbetalning av ersättning från detta organ, dock inte i strid med annan praxis som är förmånligare för den skadelidande.

Artikel 2

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att lagregler och villkor i vissa försäkringsavtal inte skall, såvitt avser tillämpningen av artikel 3.1 i direktiv 72/166/EEG, tillämpas på ersättningskrav från tredje man som orsakats skador vid en trafikolycka. Detta gäller de avtal, utfärdade i enlighet med artikel 3.1 i direktiv 72/166/EEG, som föreskriver att försäkringen inte omfattar fordon som nyttjas eller förs av

— personer som inte har uttryckligt eller underförstått tillstånd härtill,

— personer som inte har körkort för det ifrågavarande fordonet, eller

— personer som bryter mot lagstadgade tekniska föreskrifter rörande fordonets skick och säkerhet.

Bestämmelser eller villkor som avses i första stycket får dock göras gällande gentemot personer som frivilligt färdats i det fordon som orsakat skadorna, om försäkringsgivaren kan bevisa att dessa personer känt till att fordonet var stulet.

Medlemsstaterna skall kunna avstå från att tillämpa bestämmelserna i första stycket beträffande olyckshändelser som inträffar inom deras territorium, om och i den utsträckning den skadelidande kan erhålla ersättning för skadan från ett socialförsäkringsorgan.

2. Om ett fordon har stulits eller tillgripits med våld, får medlemsstaterna föreskriva att det organ som avses i artikel 1.4 skall betala ersättning i försäkringsgivarens ställe under de förutsättningar som anges i punkt 1 i denna artikel. Om fordonet är normalt hemmahörande i en annan medlemsstat, kan detta organ inte framställa krav mot något organ i den medlemsstaten.

Medlemsstater som föreskriver att det organ som avses i artikel 1.4 skall betala ersättning i de fall där fordonet har stulits eller tillgripits med våld, får beträffande sakskador bestämma en självrisk om högst 250 ecu, som den skadelidande har att svara för.

(1) EGT nr L 379, 30.12.1978, s. 1.

Artikel 3

Familjemedlemmar till försäkringstagaren, till föraren eller till annan person som är civilrättsligt ansvarig vid en trafikolycka, och vars ansvarighet omfattas av en sådan försäkring som avses i artikel 1.1, får inte på grund av sådan släktskap undantas från försäkringsskydd för personskador.

Artikel 4

Artikel 1.4 första strecksatsen i direktiv 72/166/EEG skall ersättas med följande:

"— territoriet för den stat med vars registreringsskylt fordonet är försett, eller".

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1987 vidta de ändringar i sina nationella bestämmelser som behövs för att följa detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. De sålunda ändrade bestämmelserna skall börja tillämpas senast den 31 december 1988.

3. Trots bestämmelsen i punkt 2 gäller följande:

a) Grekland har en frist som löper ut den 31 december 1995 för att höja försäkringstäckningen till den nivå som krävs enligt artikel 1.2. Om Grekland utnyttjar denna möjlighet, skall täckningen i förhållande till de i den artikeln föreskrivna beloppen uppgå till

— mer än 16 % senast den 31 december 1988,

— 31 % senast den 31 december 1992.

b) Övriga medlemsstater har en frist som löper ut den 31 december 1990 för att höja försäkringstäckningen till den nivå som krävs enligt artikel 1.2. De medlemsstater som utnyttjar denna möjlighet skall fram till det datum som anges i punkt 1 höja täckningen med minst hälften av skillnaden mellan den nivå som gällde den 1 januari 1984 och de i artikel 1.2 föreskrivna beloppen.

4. Trots bestämmelsen i punkt 2 gäller följande:

a) Italien får föreskriva att den självrisk som avses i artikel 1.4 femte stycket skall uppgå till 1 000 ecu för tiden till och med den 31 december 1990, att

b) Grekland och Irland får föreskriva att

— det organ som avses i artikel 1.4 inte skall utbetala ersättning för sakskada förrän efter den 31 december 1992, och

— den självrisk som avses i artikel 1.4 femte stycket och i artikel 2.2 andra stycket skall uppgå till 1 500 ecu för tiden till och med den 31 december 1995.

Artikel 6

1. Senast den 31 december 1989 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om situationen i de medlemsstater som omfattas av övergångsbestämmelserna enligt artikel 5.3 a och 5.4 b, och vid behov föreslå de ändringar av dessa bestämmelser som utvecklingen motiverar.

2. Senast den 31 december 1993 skall kommissionen till rådet överlämna en rapport om genomförandet av detta direktiv samt, vid behov, förslag till åtgärder, särskilt i fråga om justering av de i artikel 1.2 och 1.4 angivna beloppen.

Artikel 7

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 30 december 1983.

På rådets vägnar

G. VARFIS

Ordförande